

Vrbčanský zpravodaj č. 1/2016

za období leden - březen 2016

Vážení spoluobčané,

je tomu jeden rok, co jsme pro Vás vydali první číslo Vrbčanského zpravodaje.

Pravidelně se v něm snažíme nejen informovat Vás o vykonaných činnostech za předešlé čtvrtletí, ale též sdělit Vám, co chystáme na další období.

Díky občanům, kteří nám pomáhají s jeho publikací, se náš původní záměr informování o základních událostech v obci rozšířil o další velmi zajímavé články. Stal-li se Vrbčanský zpravodaj

Vaším pravidelným čtením, jsme za to velice rádi.

Dále mi dovoluňte pozvat Vás na druhou obecní brigádu v letošním roce. K celosvětové akci „Uklidíme svět – uklidíme Česko“ se zapojíme již počtvrté. Neodpustím si poznámku, že i v naší obci žijí lidé, kteří se nestydí vyhodit odpadky (někdy i vybavení z ukradeného automobilu) do přírody. O to více děkuji všem, kteří znovu pomohou uklidit naši obec, příkopy silnic a Velkou Stráž od nečistot. Je smutné, že neuplynul ani rok od úklidu, a všude je ještě větší nepořádek.

Zima je definitivně za námi. Věřím, že jste měli dostatek času sejít se s rodinou, přáteli a povídat si vzájemně při dlouhých chladných večerech. Nyní je již čas vyrazit na zahrádku nebo do přírody a nabíjet energii ze sluníčka. Přeji nám všem krásné jaro plné pozitivní nálady!

Šárka Jelínková

Vykonané práce za období leden - březen 2016:

- Informace o dotaci podané na Státní fond životního prostředí, do Operačního programu životního prostředí na projekt „Kanalizace a ČOV Vrbčany“ – na začátku ledna jsme podali žádost o výše uvedenou dotaci. Z formálního hlediska naše žádost prošla do dalšího kola a nyní musíme vyčkat rozhodnutí, zda budeme akceptovatelní. Dále jsme, jak vyžaduje zákon, předběžně oznámili ve Věstníku veřejných zakázek informace o této veřejné zakázce, a následně vybrali advokátní kancelář, která výběrové řízení na zhotovitele stavby zrealizuje.
- Jak jsme Vás informovali již v minulém vydání Zpravodaje, začali jsme postupně kontaktovat nájemce hrobových míst za účelem sjednocení doby nájmu hrobových míst do roku 2025. V průběhu letošního roku oslovíme všechny nájemce hrobů.

➤ Pokračujeme v jarním úklidu v naší obci a také v prořezu keřů a stromů. První jarní brigády se zúčastnilo na 25 dobrovolníků, plus spousta malých dětí. Práce to nebyla jednoduchá, začali jsme prořezávat křoví od cihelny směrem k hlavní silnici. Namísto zarostlého nevzhledného roští na podzim letošního roku vysázíme ovocné stromy (jabloně, hrušky, třešně apod.), které budou

financované z projektu „Vysaď si svůj strom“ z TPCA. Všichni brigádníci, přijměte mé upřímné poděkování. Věřím, že i Vy jste měli dobrou náladu a radost z vykonané práce, stejně jako my. V prořezu této cesty budeme v následujícím čase pokračovat. A doufáme, že ti, co na toto místo jezdí vyvážet již zmíněné odpadky, nebo i kradené věci!!!, se nad svými činy zamyslí!

- U víceúčelového sportovního hřiště jsme umístili lavičky pro diváky a fanoušky sportovních her. Od dubna se již znovu otevírá hřiště pro veřejnost. Provozní řád je umístěn na nástěnkách a webových stránkách obce.

Co plánujeme na II. čtvrtletí roku 2016 (duben – červen)?

- Budeme pokračovat v úpravě horního křížku v naší obci, místo osázíme keřiky, umístíme dvě lavičky pro příjemné posezení a okolo křížku zhotovíme kovový plot.
- V sázení květin budeme pokračovat i u autobusové zastávky, aby krásné kvetoucí rostliny zpříjemnily a rozzářily vzhled centra obce.
- Již v úvodu jsem Vás zvala na obecní brigádu „Uklid'me svět – uklid'me Česko“ – **sejdeme se 16. 4. 2016 v 9.00 u obecního úřadu**. S sebou si prosím vezměte náčiní na úklid a dobrou náladu. Rukavice a pytle Vám předáme ráno před akcí. Brigádu zakončíme posezením s drobným občerstvením u rybníka. Těšíme se na Vaši účast a doufejme, že nám vyjde počasí.

➤ Po jednání s Římskokatolickou farností Pečky, zastoupenou farářem panem Mgr. Neradem, jsme se dohodli na výměně okenic v dolní části zvonice. Dále odstraníme převislou a opadávající omítku na přední části, která ohrožuje bezpečnost návštěvníků. Kostel sv. Václava je největší a nejdůležitější památkou naší obce a je nutností i ze strany obce postarat se o její záchranu. Nesmíme zapomínat, že na místním hřbitově odpočívá mnoho našich předků.

- Pro letošní rok jsme získali pouze dvě pracovní místa hrazená z úřadu práce. Zaměstnanci nastoupí do zaměstnání od dubna. Přesto, chceme-li mít obec čistou, posekanou a stále udržovanou, musíme přijmout další pracovní sílu. **Vyhlašujeme zjednodušené výběrové řízení na pozici - Údržba veřejného prostranství na dohodu o provedení práce. Požadavkem je řidičský průkaz a dostatek síly a času na sekání trávy a její odvoz. Máte-li zájem, přijďte se informovat na obecní úřad.**
- Do konce prvního pololetí by měl být otevřen nový most přes řeku Výrovku.

Společenská kronika:

K životnímu jubileu jsme v lednu popřáli panu **Vladislavu Hamplovi**, v měsíci únoru oslavili jubileum paní **Eva Jančíková** a pan **Jaroslav Veselý**. **Oslavencům srdečně gratulujeme!**

Začátkem letošního roku nás bohužel opustili pan **Matěj Šulaj**, paní **Darina Lalíková** a **Václav Erben**. Se smutkem vzpomínáme.

Kulturní život v naší obci:

Dne **10. 2. 2016 od 16.00** proběhlo další **společné posezení s našimi staršími občany** v místní knihovně. Přišla zhruba třetina pozvaných. Nálada byla jako vždy příjemná. Navrhli jsme několik tipů pro letošní společný výlet, a nakonec jsme se rozhodli pro cestu do historického města Kutné Hory.

V sobotu **5. 3. 2016 od 14.00** se konal **maškarní karneval pro děti** v Hostinci u Bruthansů, více fotografií z této akce je na našich webových stránkách.

Příjemný den pokračoval večer **taneční zábavou**, kterou pořádali místní rybáři. K tanci a poslechu hrála kapela Bíza Band. Obě akce zpestřilo krásné vystoupení místních mažoretek.

A co je naplánováno pro Vás dále?

Pálení čarodějnic společně s otevíráním rybníka - 30. 4. 2016 od 15.00 místní rybáři zahájí rybářskou sezónu. Děti si budou moci vyzkoušet chytání ryb a od 17.00 budou pro ně připraveny soutěže a hry. Po zapálení čarodějnice, opečení buřtíků a setmění se bude pro všechny připravena tradiční stezka odvahy okolo kostela.

Chystáme společný **výlet** autobusem pro naše starší spoluobčany, kteří si s sebou mohou vzít (stejně jako vloni) 1 – 2 vnučata nebo doprovod. Letos se podíváme **do Kutné Hory**. Cestou navštívíme rozhlednu na kopci Kaňk, která je ve výšce 30 m, a poté si v Kutné Hoře prohlédneme Chrám sv. Barbory. Společný výlet zakončíme večeří. **Termín výletu je sobota 28. 5. 2016.**

Dětský den – dne 4. 6. 2016 od 14.00 společně strávíme odpoledne oslavou svátku dětí. I zde bude připraveno občerstvení, sladkosti, soutěže, hry, trampolína a samozřejmě pohádková stezka pro děti s dospělými.

První pololetí letošního roku zakončíme významnou oslavou **130ti let výročí Sboru dobrovolných hasičů v obci Vrbčany!** Dne **18. 6. 2016** po slavnostním zahájení v **10.00** společně uctíme památku padlých v první světové válce. V průběhu oslav bude vystavena historická i současná hasičská technika, zajímavostí určitě budou ukázky prací složek integrovaného záchranného systému. Od 18.00 je zajištěna volná zábava s doprovázející hudební skupinou Tornádo. **Všechny srdečně zveme!**

Mohlo by Vás zajímat...

PhDr. Eva Jančíková: Rozuměli bychom předkům? Část druhá.

Umět se domluvit prostřednictvím slov je dáno pouze člověku. A to odedávna. Jazyk se v průběhu mnoha staletí vyvíjel, až dospěl k dnešnímu stádiu. Když nahlédneme do dochovaných písemných památek z dob minulých, třeba ze středověku, tak přestože jsou psány česky, obtížně textu rozumíme. Často je to dáno i typem písma, které se rovněž vyvíjelo. Takže dnes takovým listinám rozumí jen odborníci nebo ti, kteří se starým jazykem zabývají jako koníčkem. Hodně překvapení nám přináší právě staročestina, úžasný emotivní jazyk, často ale v průběhu let degradovaný a různě přizpůsobovaný.

Minule jsme nahlédli do staročeského slovníku a myslím si, že některá slova byla pro čtenáře docela překvapivá. Nadhodili jsme také staročeské slovo *nástroj*, co myslíte, že znamenalo? Neuhádli byste. *Nástroj* se říkalo mužskému rozplozovacímu orgánu penisu, ale to nebylo jediné označení. Říkalo se mu také *vavák* nebo *zbroj*. Jinak varlatům se říkalo *nárok* nebo *šelata*. Prostě ti naši předkové měli pěkně bohatý jazyk i významově, ale slova postupně v průběhu let získávala zcela jiný význam. To je ten důvod, proč si myslíme, že bychom se s nimi dnes nedomluvili nebo alespoň zaznamenali zmatky v chápání. Jen to staré slovo *hovno* zůstalo pořád stejné s naprosto stejným významem. Tak tomu bychom rozuměli.

Ale jinak - bohaté hostině se říkalo *kolací*, a už víme, od čeho si můžeme odvozovat pozdější koláče. Že slovo *obec* znamenalo shromáždění sněmovníků, už by přece jenom bylo trochu blíže současnosti, ale že takové *ordinari* znamenalo poštu, to by nás asi nenapadlo. Také takové slůvko znějící rozverně – *pštolunk*, neznamenovalo nic jiného než služné, mzdu. Slovo *šlečna* je vlastně zkrácené slovo šlechtice, a možná vás udiví, že z toho vzniklo oslovení slečna.

A do dalšího vydání Vrbčanského zpravodaje se pokuste zamyslet nad tím, co pro naše předky asi znamenalo slovo *přebřidký*.

Naše příroda – chraňme ji!

Létá tento krasavec i na Vaši zahrádku?

Otakárek fenyklový (*Papilio machaon*) patří mezi nejkrásnější a největší denní motýly ČR (rozpětí křídel dosahuje velikosti 7-9 cm). Patří mezi ohrožené druhy motýlů ČR. Obývá rozsáhlé oblasti Evropy, Asie i Severní Ameriky. Nejčastěji se vyskytuje na loukách a lesních světlinách, ale i v horách a zahradách, kde samičky často kladou vajíčka. V poledne jich můžeme spatřit více na vyvýšeném místě v okolí. Hostitelskou rostlinou jsou rostliny z čeledi miříkovitých (mrkev, fenykl, kopr, kmín).

Housenka postupně mění barvu. Nejprve

je černá s červenou kresbou, později je zelená s černými pruhy a oranžovými tečkami. Při ohrožení zaujímá obranný postoj s vystrčenou oranžovou vidličkou a vylučuje páchnoucí výměšek. Dospělá housenka se zakuklí. Čas na vylíhnutí motýla z kukly je závislý na teplotě. Při teplé letní teplotě stačí jeden až dva týdny. Nízké teploty však mohou zastavit vývoj až na několik měsíců, do doby dosažení teplejšího počasí. Motýl tedy přezimuje v podobě kukly. V severních oblastech se vyvíjí pouze jedna generace, na jihu dvě až tři. Druhá generace jednoho roku se liší od první sytějším zbarvením a žlutě poprášenými černými elementy kresby na křídlech. Housenka měří v dospělosti až 10 cm.

„Skládka“ na Velké Stráži:

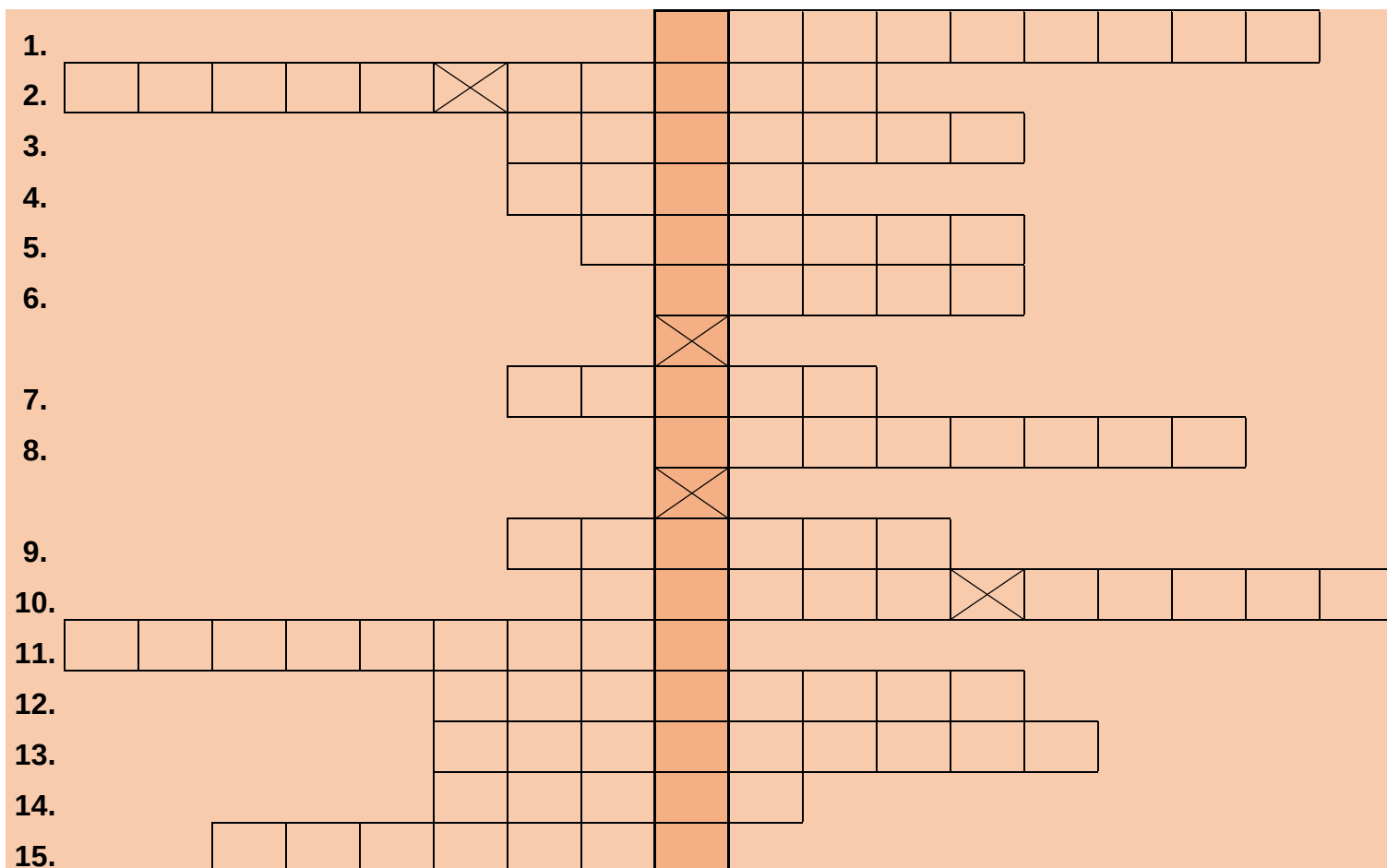
Za naší obcí na Velké Stráži se během zimy opět objevil veliký nepořádek, a to hned na několika místech - kolem přístupových cest a v okolí vody, ale i ve vodě. Kdosi zcela nesmyslně pořezal vzrostlé stromy, které pak naházal do vody.

Proč nedokážeme udržet tak hezký přírodní kout, kterým bezesporu Velká Stráž je, pěkný a neznečištěný? Z tohoto důvodu jsme se rozhodli co nejdříve umístit velké kameny na příjezdové cesty. Tyto kameny snad alespoň částečně zabrání vjezdu aut až přímo k vodě a devastaci přírody.

Křížovka o ceny:

Na závěr jsme pro Vás připravili křížovku o drobné ceny – **vylosujeme tři výherce, kteří správně vyluští tajenku křížovky.** Uzávěrka luštění je: **31. 5. 2016** – znění tajenky můžete odevzdat na obecním úřadě nebo do poštovní schránky (Šárka Jelínková, Vrbčany 58).

1. **Název zvonu v našem kostele sv. Václava**
2. **Přírodní kout za naší obcí (bývalý lom)**
3. **Muzeum lidových staveb v Kouřimi**
4. **Náš národní strom**
5. **Vrbčanský rybník na pařezu hlídá**
6. **Sousední obec se zámkem, sváží také odpad z naší obce**
7. **Pozorovatelna, která slouží k pozorování nebo lovu lesní zvěře**
8. **Zdejší zemědělská firma sídlí na návsi obce**
9. **Hudební skupina z Vrbčan (80. léta minulého století)**
10. **Dravec žijící u vody (hnízdí na Velké Stráži)**
11. **Obec pro své občany čtvrtletně vydává Vrbčanský...**
12. **Majitel zdejšího hostince**
13. **Nedaleké lázeňské město, kde se léčí nemoci srdce**
14. **Plody stromů, jež lemují silnici mezi Vrbčany a Radimí**
15. **Říčka protékající naší obcí**

Na Vrbčanském zpravodaji spolupracovali:

Šárka Jelínková, Andrea Soukupová

PhDr. Eva Jančíková, Ondřej Horák a Miroslav Kuchař